

2022

STATUT SDE SLOVENIJE

10.NOVEMBER 2022

KAZALO

<u>I. TEMELJNE DOLOČBE</u>	<u>2</u>
<u>II. ČLANSTVO SDE SLOVENIJE</u>	<u>4</u>
<u>III. VARSTVO SINDIKALNEGA ZAUPNIKA IN DRUGIH SINDIKALNIH PREDSTAVNIKOV</u>	<u>7</u>
<u>IV. ORGANIZIRANOST IN DELOVANJE SDE SLOVENIJE</u>	<u>7</u>
<u>V. ODNOSI IN SPREJEMANJE ODLOČITEV</u>	<u>20</u>
<u>VI. VOLITVE</u>	<u>20</u>
<u>VII. OBLIKE SINDIKALNEGA BOJA</u>	<u>23</u>
<u>VIII. FINANCIRANJE IN FINANČNO – MATERIALNO POSLOVANJE</u>	<u>24</u>
<u>IX. OBVEŠČANJE</u>	<u>25</u>
<u>X. ARBITRAŽA</u>	<u>25</u>
<u>XI. ZNAKI IN ODLIČJA</u>	<u>26</u>
<u>XII. PRAVNA OSEBA</u>	<u>27</u>
<u>XIII. STROKOVNA SLUŽBA</u>	<u>27</u>
<u>XIV. PRAVNA POMOČ</u>	<u>27</u>
<u>XV. POVEZOVANJE, ZDRUŽEVANJE, RAZDRUŽITEV</u>	<u>28</u>
<u>XVI. MEDNARODNO SODELOVANJE</u>	<u>28</u>
<u>XVII. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE</u>	<u>28</u>

I. TEMELJNE DOLOČBE

1. člen

Sindikata delavcev dejavnosti energetike Slovenije (v nadaljevanju: SDE Slovenije) je samostojna, prostovoljna, demokratična, nestrankarska stanovsko-interesna panožna organizacija, v katero se delavci dejavnosti energetike in ostalih dejavnosti v Republiki Sloveniji včlanjujejo zato, da bi v njej na organiziran način izražali in uresničevali svoje posebne in skupne interese, uveljavljali in varovali svoj ekonomski, pravni in socialni položaj, pravice delavcev in članov sindikata v skladu s programskim dokumentom in Statutom SDE Slovenije, temeljnim programskim dokumentom in Statutom Zveze svobodnih sindikatov Slovenije, z mednarodnimi konvencijami in načeli pravne države.

2. člen

SDE Slovenije praviloma združuje delavce dejavnosti energetike.

V SDE Slovenije se lahko poleg delavcev, ki jim je pretežna dejavnost energetika, včlanijo tudi delavci ostalih dejavnosti.

3. člen

Odnosi v SDE Slovenije temeljijo na samostojnosti, enakopravnosti in odgovornosti članov, sindikatov in organov pri oblikovanju, sprejemanju in uveljavljanju skupnih odločitev.

4. člen

SDE Slovenije deluje po načelih solidarnosti in vzajemnosti.

5. člen

O ustanovitvi, razdružitvi ali ukinitvi SDE Slovenije in združevanju z drugimi sindikati odloča Kongres SDE Slovenije na podlagi predhodne odločitve članstva SDE Slovenije.

Odločitev je sprejeta, če zanjo glasuje 2/3 vseh delegatov kongresa.

6. člen

SDE Slovenije se v skladu s svojim statutom, programskimi in drugimi skupnimi interesi povezuje v Zvezo svobodnih sindikatov Slovenije.

7. člen

Ime sindikata je: **SINDIKAT DELAVCEV DEJAVNOSTI ENERGETIKE SLOVENIJE.**

Okrajšano se uporablja kratica »SDE SLOVENIJE«.

Sedež SDE Slovenije je v Ljubljani, Dalmatinova ulica 4.

8. člen

SDE Slovenije je:

- samostojen nosilec odločitev in akcij, ko gre za ekonomski, pravni in socialni položaj ter zaščito članov SDE Slovenije v Republiki Sloveniji,
- partner, nosilec in pogajalec pri uveljavljanju interesov delavcev dejavnosti energetike v Republiki Sloveniji iz delovnega razmerja in pri sklepanju ter uveljavljanju kolektivnih pogodb dejavnosti,
- demokratični prostor za izražanje posameznih in posebnih interesov in za njihovo usklajevanje v okviru SDE Slovenije ter v Zvezi svobodnih sindikatov Slovenije in zunaj njega,

- pooblaščen predlagatelj za začetek postopka pred ustavnim sodiščem.

9. člen

Temeljne naloge in cilji SDE Slovenije so:

- usklajevanje skupnih interesov članstva in njihovo zastopanje ter uveljavljanje v institucijah države in delodajalcev,
- spremljanje ekonomskega in socialnega položaja članov SDE Slovenije, oblikovanje stališč in zahtev ter njihovo uveljavljanje v državnih in drugih institucijah, kjer oblikujejo in sprejemajo zakone in ukrepe, ki zadevajo ekonomske in socialne pravice ter položaj članov,
- uveljavljanje ustreznih delovnih in socialnih pogojev članov SDE Slovenije,
- sklepanje in uveljavljanje kolektivnih pogodb,
- izboljševanje varstva pri delu in humanizacije dela,
- razvoj, uveljavljanje in varovanje pravic delavcev pri soupravljanju družb,
- uveljavljanje pravic iz dela in svobode izbire zaposlitve ter zaposlovanja pod enakimi pogoji,
- varovanje sindikalnih pravic in svoboščin, ki temeljijo na svobodi sindikalnega delovanja,
- pravica zastopanja in uveljavljanja sindikalnih interesov in zahtev na mestih odločanja, varovanje pravic in svoboščin člana ter svobodna izbira sindikalnega boja, vključno pravice do stavke,
- varovanje delovne in osebne nedotakljivosti sindikalnih predstavnikov – zaupnikov pri izvajanju sindikalnih nalog in ciljev,
- izobraževanje in usposabljanje članov, voljenih in imenovanih predstavnikov SDE Slovenije ter strokovno izobraževanje sindikalnih zaupnikov,
- zagotavljanje brezplačne pravne pomoči in zaščite pri varovanju pravic članov iz delovnega razmerja,
- razvijanje solidarnosti in vzajemnosti,
- solidarnostna pomoč članom SDE Slovenije,
- sodelovanje in usklajevanje skupnih interesov s sindikati dejavnosti, ki so člani Zveze svobodnih sindikatov Slovenije in z drugimi samostojnimi sindikati v Republiki Sloveniji,
- povezovanje in sodelovanje s sindikati drugih dežel in mednarodnimi organizacijami ter njihovimi združenji in institucijami,
- uveljavljanje enakih možnosti obeh spolov in sorazmerne zastopanosti žensk, mladih in invalidov v organih SDE Slovenije,
- spoštovanje dostojanstva delavca in njegove osebnosti.

II. ČLANSTVO SDE SLOVENIJE

10. člen

V SDE Slovenije se lahko včlani vsak delavec, ki je v delovnem razmerju v dejavnostih kot je opredeljeno v 2. členu tega statuta.

11. člen

Članstvo v SDE Slovenije je prostovoljno. Delavec postane član SDE Slovenije, ko podpiše pristopno izjavo, s katero izjavlja, da sprejema program in Statut SDE Slovenije.

Včlanitev se opravi pri sindikalnem zaupniku v sindikatu družbe ali na sedežu SDE Slovenije.

Z včlanitvijo prejme član člansko izkaznico, ki je last SDE Slovenije. Oseba, ki ji je prenehalo članstvo, mora člansko izkaznico vrniti.

Predsednik – sindikalni zaupnik sindikata družbe oziroma sindikalni predstavnik druge oblike organiziranja SDE Slovenije je dolžan novega člana seznaniti z njegovimi pravicami, ugodnostmi in dolžnostmi oziroma s programom in Statutom SDE Slovenije ter pravili sindikata družbe.

12. člen

Članstvo v SDE Slovenije ohranijo člani, ki so na porodniškem dopustu, imajo dopust za nego in varstvo otroka ali starševski dopust in člani sindikata, ki so ostali brez dela do pravnomočnega sklepa sodišča. V tem času ne plačujejo članarine.

13. člen

Pravice, ugodnosti ter dolžnosti člana SDE Slovenije

Član ima pravico:

- da svobodno izraža svoje interese in jih usklajuje z interesi drugih članov ter, da sodeluje pri oblikovanju, sprejemanju in uveljavljanju sindikalne politike,
- da neposredno, aktivno sodeluje v akcijah sindikata družbe in SDE Slovenije,
- da neposredno uveljavlja sindikalna stališča in zahteve v svojem okolju,
- da voli in je voljen v organe SDE Slovenije in organizacije sindikata, s katerimi se le-ta povezuje,
- da predlaga pristojnemu organu ugotavljanje odgovornosti članov organov in nosilcev funkcij SDE Slovenije ter članov organov sindikata, s katerimi je SDE Slovenije povezan in, da predlaga oziroma zahteva njihov odpoklic, če niso aktivni ali, če ne uresničujejo sprejete sindikalne politike oziroma sklepov in stališč,
- do brezplačne pravne pomoči in zaščite v sporih iz delovnega razmerja in kolektivne pogodbe,
- do varstva zaradi sindikalnih aktivnosti,
- do strokovnega izobraževanja in usposabljanja za potrebe sindikalnega dela,
- do drugih pravic v skladu s programom in internimi akti SDE Slovenije.

Ugodnosti člana so:

- pomoč pri iskanju zaposlitve,
- pomoč iz solidarnostnih skladov,
- članstvo in pomoč v sindikalnih hranilnicah in posojilnicah,
- pomoč iz stavkovnega sklada za primer stavke,
- nezgodno zavarovanje za primer smrti ali invalidnosti,
- sodelovanje v sindikalnih rekreativnih in kulturnih dejavnostih.

Član pridobi ugodnosti tri mesece po datumu včlanitve v SDE Slovenije.

Po sprejemu dokončnega sklepa o črtanju in izključitvi iz članstva sindikata delavec ne more več uveljavljati pravic in ugodnosti člana.

O uveljavljanju ugodnosti člana po drugi, tretji (le v primerih, če sindikat družbe še nima o tem sklenjene posebne pogodbe s sindikalno hranilnico oz. posojilnico) in četrti alineji odloča pristojni organ SDE Slovenije.

Dolžnosti člana so:

- da redno plačuje članarino,
- da deluje v skladu s programskimi in statutarnimi akti organizacij SDE Slovenije,
- da aktivno sodeluje v akcijah organizacij in organov SDE Slovenije ter se zavzema za uveljavljanje sindikalne politike v svojem okolju,
- da se opredeljuje do vseh oblik in metod sindikalnega boja.

Uresničevanje posameznih pravic in dolžnosti se v skladu s tem statutom podrobneje opredeli v izvedbenih aktih sindikata družbe in drugih oblikah organiziranja sindikata ter SDE Slovenije.

14. člen

Poslovodni organ in delavci s posebnimi pooblastili, ki odločajo o pravicah, obveznostih in odgovornostih delavcev, v času opravljanja take funkcije ne morejo biti člani SDE Slovenije. V primeru, da je delavec pred nastopom na takšno funkcijo bil član sindikata, se mu z njegovim soglasjem članstvo zamrzne.

V tem času mu vse sindikalne pravice, ugodnosti in dolžnosti mirujejo.

15. člen

Članstvo v SDE preneha:

- z izstopom na podlagi pisne izjave,
- z včlanitvijo v drug sindikat dejavnosti Slovenije,
- s črtanjem, če zaradi neopravičenih razlogov ne plačuje članarine ali, če je postal delodajalec oziroma delavec s posebnimi pooblastili,
- z upokojitvijo,
- s smrtjo,
- z izključitvijo, če je grobo kršil določila ali deloval v nasprotju s tem statutom, če je ravnal v škodo sindikalnega premoženja ali, če je drugim članom sindikata preprečeval sodelovanje v stavki, ki jo je organiziral sindikat.

Sklep o črtanju ali izključitvi sprejme sindikat družbe, v katerem je član organizacijsko povezan.

Predsedstvo SDE Slovenije lahko poda predlog za izključitev člana iz SDE Slovenije, če je le-ta grobo kršil določila ali deloval v nasprotju s Statutom SDE Slovenije in v njegovo škodo.

Zoper sklep o črtanju ali izključitvi in na ukrepe, s katerimi so kršene njegove statutarne pravice in dolžnosti, se lahko član pritoži na predsedstvo, konferenco ali kongres.

Sklep pritožbenega organa je dokončen.

16. člen

Izključeni član lahko zaprosi za ponovno včlanitev v sindikat dejavnosti po poteku enega leta po sprejemu dokončnega sklepa o izključitvi.

Sindikalna organizacija o ponovnem članstvu seznanila Predsedstvo SDE Slovenije.

Člani, ki so izstopili ali bili črtani, se lahko ponovno včlanijo. Za ponovno vključitev lahko zaprosijo po šestih mesecih od izstopa oziroma sprejema sklepa o črtanju. Včlanjevanje po tem členu se obravnava kot novo članstvo.

17. člen

Članu drugega sindikata dejavnosti, ki se je zaposlil v eni od dejavnosti energetike v Republiki Sloveniji, se prizna nepretrgano članstvo samo v primeru, če je drug sindikat dejavnosti član Zveze svobodnih sindikatov Slovenije in, če je v času prestopa izpolnjeval vse statutarne dolžnosti.

III. VARSTVO SINDIKALNEGA ZAUPNIKA IN DRUGIH SINDIKALNIH PREDSTAVNIKOV

18. člen

Organi in organizacije SDE Slovenije varujejo delovno in osebno nedotakljivost sindikalnih zaupnikov in drugih sindikalnih predstavnikov, tako da mora biti zagotovljeno:

- varstvo med opravljanjem funkcije in drugih sindikalnih nalog, skladno z zakonom o delovnih razmerjih, panožno in podjetniško kolektivno pogodbo družbe ter splošnimi akti družbe,
- brezplačna pravna pomoč v sporih, ki nastanejo zaradi opravljanja sindikalnih nalog,
- podrobnejša določitev pogojev za sindikalno delo v družbah v kolektivni pogodbi dejavnosti in v pogodbi med upravo in sindikatom družbe.

Vse organizacije SDE Slovenije v svojih statutarjih – pravilih podrobneje določajo način varstva sindikalnih zaupnikov in nosilcev funkcij v SDE Slovenije, če opravljajo funkcijo neprofesionalno.

IV. ORGANIZIRANOST IN DELOVANJE SDE SLOVENIJE

19. člen

SDE Slovenije je organiziran na osnovi prostovoljnega združevanja njegovih članov, ne glede na narodnost, versko prepričanje in politično pripadnost.

SDE Slovenije je organiziran po načelu racionalnosti in ekonomičnosti, glede na število članov ter specifičnost okolja, v katerem deluje.

Pri svojem organiziranju in delovanju upošteva tudi programsko, teritorialno, interesno in funkcionalno načelo, vendar le kot obliko in metodo dela sindikata.

Temeljne oblike organiziranja in delovanja SDE Slovenije so:

- sindikat družbe,
- koordinacije dejavnosti,
- sindikat dejavnosti (organizacija na nivoju države).

1. SINDIKAT DRUŽBE

20. člen

Sindikata družbe je temeljna oblika organiziranja in delovanja SDE Slovenije. Sindikat družbe je pravna oseba.

V sindikatu družbe člani neposredno ali po svojih oblikah delovanja svobodno in samostojno izražajo svoje interese, jih usklajujejo med seboj z drugimi organiziranimi sindikati v družbi in jih uveljavljajo samostojno ali po organu soupravljanja v organih upravljanja in odločanja družbe ter SDE Slovenije.

Člani sindikata družbe opredelijo organiziranost in delovanje svojega sindikata s pravili sindikata družbe na podlagi Statuta SDE Slovenije.

21. člen

Sindikata družbe ima zlasti naslednje naloge in pristojnosti:

- usmerja, spodbuja in omogoča članom, da izražajo svoje posebne in skupne interese in zahteve, usklajuje interese, oblikuje zahteve ter daje pobude in predloge v zvezi z vprašanji, ki zadevajo ekonomski, socialni in pravni položaj članov, pristojnim organom družbe in prek sindikata dejavnosti pristojnim organom oblasti in njihovim institucijam,
- obravnava predloge aktov in ukrepov družbe, ki so pomembni za ekonomski, pravni in socialni položaj ter varstvo pravic delavcev,
- spremlja in nadzira izvajanje kolektivne pogodbe in drugih z njo povezanih izvedbenih aktov družbe ter se bori za višji socialni in materialni standard delavcev,
- organizira in vodi pogajanja za sklepanje podjetniške kolektivne pogodbe v družbi,
- sodeluje s svetom delavcev in varuje pravice soodločanja delavcev v družbi ter seznanja člane z delom sveta delavcev,
- predlaga kandidate za člane sveta delavcev in druge oblike sodelovanja delavcev pri soupravljanju,
- predlaga ukrepe za zdrave in varne delovne pogoje in delovno okolje delavcev,
- ščiti in pomaga članom pri uveljavljanju njihovih pravic iz delovnega razmerja ter jim v primeru sporov zagotavlja brezplačno pravno pomoč,
- razvija solidarnost in vzajemnost med delavci,
- daje pobudo za ustanovitev sveta delavcev ter v zvezi s tem vodi vse postopke v skladu z določili Zakona o sodelovanju delavcev pri upravljanju,
- organizira kulturne, športne in druge aktivnosti, ki so v interesu članstva,
- omogoča in organizira izobraževanje in usposabljanje članstva, sindikalnih zaupnikov za uresničevanje sindikalnih nalog,
- uveljavlja različne oblike pritiska sindikata, vključno z organiziranjem in vodenjem stavke,
- izvaja naloge in sklepe organov SDE Slovenije,
- sklepa z vodstvom družbe pogodbo o pogojih za delovanje sindikata,
- sodeluje pri oblikovanju določil statuta družbe, ki opredeljujejo vlogo in položaj sindikata v družbi,
- vodi evidenco članstva ter tekoče posreduje vse spremembe na SDE Slovenije,
- skrbi za izvajanje Pravilnika o financiranju in finančno-materialnem poslovanju v SDE Slovenije,
- nudi finančno pomoč članom v okviru možnosti,

- vlaga predloge na sodišče za delovne in socialne spore v skladu z zakonom,
- sprejema pravila sindikata družbe,
- voli oziroma predlaga sindikalne predstavnike v organe SDE Slovenije,
- odloča o sodelovanju z drugimi sindikati v družbi,
- omogoča in organizira dejavnosti različnih interesnih skupin (mladi, športniki,...)

22. člen

Sindikata družbe sprejme za svoje delovanje programske usmeritve, operativne programe in ukrepe za njihovo uresničevanje. Pri načrtovanju in uveljavljanju le-teh mora upoštevati tudi programske usmeritve in druge delovno-operativne dokumente, stališča in sklepe SDE Slovenije ter dogovore, sprejete v okviru območno organizirane oblike delovanja SDE Slovenije, če ta obstaja.

23. člen

Notranje organizacijske oblike delovanja članov sindikata družbe so sindikalne skupine in sindikalne podružnice.

Praviloma se sindikalne skupine oblikujejo v sindikatu družbe, če v družbi ni delovno-poslovnih enot izven kraja sedeža družbe. Sindikalno podružnico člani sindikata družbe praviloma oblikujejo v delovno-poslovni enoti izven kraja sedeža družbe.

V primeru, da so v okviru matične družbe organizirane >>hčerinske družbe<<, se lahko v njih organizirajo sindikalne podružnice, lahko pa se člani organizirajo pod podružnico matične družbe tako, da imajo v svoji sredini sindikalnega zaupnika (člana IO sindikata družbe ali podjetja).

V primeru, da je sindikalna podružnica notranje organizirana po sindikalnih skupinah, le-to vodi odbor zaupnikov, ki ga vodi predsednik sindikalne podružnice.

24. člen

Organi sindikata družbe so:

- zbor članov,
- izvršni odbor,
- nadzorni odbor.

25. člen

Najvišji organ sindikata družbe je zbor članov.

Zbor članov:

- oceni delovanje sindikata družbe in njegovih organov v preteklem obdobju,
- sprejme programske usmeritve za delovanje sindikata družbe za naslednje mandatno obdobje,
- sprejema pravila oziroma spremembe in dopolnitve pravil sindikata družbe.

Izvršni odbor sindikata družbe je sklicatelj zbora članov, izjemoma pa ga lahko na podlagi sklepa Predsedstva SDE Slovenije skliče tudi predsednik koordinacije dejavnosti.

26. člen

Člani sindikata se praviloma enkrat letno sestanejo na letnem članskem sestanku. Ta je lahko organiziran po delih notranje organiziranosti sindikata družbe.

Na letnem članskem sestanku člani sindikata ocenijo svoje delo, delo nosilcev funkcij v minulem obdobju, sprejmejo letni program dela, se seznanijo s poročilom in ugotovitvami nadzornega odbora in po potrebi dopolnijo sestavo svojih organov.

Člani sindikata na letnem sestanku ocenijo delo SDE Slovenije v minulem obdobju in obravnavajo program dela SDE Slovenije za naslednje enoletno obdobje.

27. člen

Izvršni odbor

sestavljajo sindikalni zaupniki, izvoljeni v sindikalnih podružnicah (skupinah), imenovani zaupniki in predsednik sindikata družbe.

V primeru večjega števila sindikalnih zaupnikov je izvršni odbor sestavljen iz predsednikov – sindikalnih zaupnikov sindikalnih podružnic in sindikalnih zaupnikov sindikalnih skupin, kar sindikat družbe določi s pravili.

Pri delu izvršnega odbora lahko sodelujejo tudi člani sveta delavcev, ki so člani SDE Slovenije, vendar imajo le pravico do razprave.

Izvršni odbor vodi delo sindikata družbe, uresničuje sprejete sklepe, poroča članstvu o delu sindikata družbe, upravlja s finančnimi sredstvi sindikata in predstavlja sindikat družbe, razvija in izvaja vse oblike sindikalnega boja.

Izvršni odbor izmed svojih članov izvoli predsednika sindikata družbe, v primeru, če predsednik sindikata družbe ni izvoljen v skladu s 3. odstavkom 57. člena.

Izvršni odbor lahko izmed članov sindikata imenuje sekretarja in blagajnika.

Seje izvršnega odbora sklicuje in vodi predsednik sindikata družbe. Sejo izvršnega odbora lahko izjemoma, na podlagi sklepa Predsedstva SDE Slovenije, skliče tudi predsednik koordinacije dejavnosti.

28. člen

Nadzorni odbor opravlja naslednje naloge:

- spremlja in nadzira finančno-materialno poslovanje sindikata družbe ter skladnost tega poslovanja z zakoni in sprejetimi akti SDE Slovenije in sindikata družbe,
- nadzira plačevanje in odvajanje sindikalne članarine v skladu s sprejetimi akti,
- kontrolira letni zaključni račun sindikata družbe,
- po potrebi sodeluje pri pripravi pravilnikov in drugih aktov, ki urejajo financiranje in finančno-materialno poslovanje v SDE Slovenije,
- poroča o svojih ugotovitvah na letnem članskem sestanku in zboru članov.
-

29. člen

Člani sindikalne podružnice (skupine) izmed sebe izvolijo sindikalne zaupnike. Število sindikalnih zaupnikov je odvisno od števila članov sindikalne podružnice (skupine), organiziranosti delovnega procesa (eno ali večizmensko delo), dislociranosti posameznih delov delovnega procesa in drugega.

Število sindikalnih zaupnikov se določi s pravili sindikata družbe, lahko pa tudi s podjetniško kolektivno pogodbo družbe oziroma pogodbo med delodajalcem in sindikatom družbe o zagotavljanju pogojev za delo sindikata v družbi.

Sindikalni zaupnik ima status pooblaščenega sindikalnega predstavnika – zaupnika in uživa zaradi sindikalne dejavnosti, v skladu z zakonom in kolektivno pogodbo, delovno-pravno imuniteto.

Zbor članov sindikata družbe, sindikalne podružnice (skupine) lahko za sindikalnega zaupnika pooblastijo predstavnika SDE Slovenije. Način dela zunanjega sindikalnega zaupnika in medsebojne odnose določi sindikat družbe v svojih pravilih ali na osnovi tega statuta in dogovora o sodelovanju družbe ter sindikata družbe.

Zunanji sindikalni zaupnik ima vse pristojnosti in pooblastila sindikalnega zaupnika.

30. člen

Sindikalni zaupnik predstavlja člane sindikata, katerih zaupnik je in zastopa njihove interese. Je tudi nosilec in usklajevalec dela sindikalne podružnice (skupine) ter povezovalc dela med organizacijsko obliko sindikata, ki jo predstavlja in sindikatom družbe ter drugimi dejavniki v družbi, ko gre za specifične interese članov, ki jih predstavlja.

Sindikalni zaupnik:

- je nosilec izvajanja sindikalnih nalog in akcij,
- sklicuje in vodi sestanke sindikalne podružnice (skupine),
- ugotavlja interese, pobude, mnenja in zahteve članov ter jih kot član izvršnega odbora sindikata družbe uveljavlja in usklajuje z interesi in zahtevami preostalih članov sindikata v izvršnem odboru, organih upravljanja družbe ter organih SDE Slovenije,
- tekoče seznanja člane z delom in z rezultati dela sindikata družbe in SDE Slovenije ter z odločitvami in ukrepi organov upravljanja in sveta delavcev, ko gre za ekonomski, pravni in socialni položaj delavcev,
- sodeluje s člani sveta delavcev in predstavniki delavcev v organih upravljanja družbe in jim zagotavlja potrebno strokovno in drugo pomoč pri njihovem delu,
- spremlja izvajanje varstva pri delu in daje pobude za izboljšanje delovnih in bivalnih pogojev delavcev,
- spremlja socialno stanje članov in zanje predlaga socialno pomoč,
- krepi sindikalno pripadnost in pridobiva nove člane ter opravlja ažurno evidenco članov,
- vodi aktivnosti v zvezi s pripravo oblik sindikalnega boja, vključno s stavko.

31. člen

Sindikati družb posameznih dejavnosti energetike se lahko v skladu z medsebojnimi interesi povezujejo v različne oblike skupnega usklajevanja interesov, medsebojnega koordiniranja aktivnosti in skupnega nastopanja v uresničevanju skupnih interesov in ciljev.

V ta namen lahko ustanovijo občasna ali stalna usklajevalno–delovna telesa. Te oblike povezovanja opredelijo v svojih sindikalnih pravilih, lahko pa tudi s posebnim dogovorom oziroma sporazumom.

32. člen

Sindikati družbe ali druga oblika organiziranja SDE Slovenije usklajuje v skladu z medsebojnimi interesi in potrebami svoje interese in aktivnosti v družbi z drugimi sindikati družbe ter z njimi skupno deluje za njihovo uresničitev.

33. člen

Sindikati družbe

zagotovi, da se določijo obveznosti in odgovornosti uprave do sindikata družbe tako:

- da mu bodo zagotovljene možnosti za svobodno delovanje in uporabo ustreznih ukrepov in načinov delovanja, skladno s Statutom SDE Slovenije in pravili sindikata družbe, ko gre za zavarovanje ekonomskega, pravnega in socialnega položaja članov sindikata in delavcev,
- da bodo upoštewane pobude, stališča in predlogi sindikata družbe o temeljnih vprašanih položaja delavcev pri odločanju na organih upravljanja družbe,
- da ima pred odločanjem o temeljnih vprašanih možnost ponovno preverjati stališča in interese članov sindikata družbe,
- da mu je zagotovljena dostopnost do vseh informacij in strokovnih podlag za delovanje in oblikovanje predlogov in stališč do vprašanj in problemov, ki so povezani z ekonomskim in socialnim položajem delavcev,
- da mu je zagotovljena potrebna strokovna in druga pomoč pri oblikovanju predlogov odločitev,
- da so mu zagotovljeni prostorski, materialni in drugi pogoji za delo,
- da je sindikalnim zaupnikom omogočeno opravljanje sindikalnega dela med delovnim časom in plačilo za delo, skladno z opredelitvami v pogodbi o pogojih za delovanje sindikata družbe in v kolektivni pogodbi,
- da mu bo omogočeno organizirati strokovno sindikalno izobraževanje in usposabljanje članstva za uresničevanje sindikalnih nalog,
- da bo lahko organiziral različne oblike rekreativnega, športnega in kulturnega življenja,
- da bo opravljal druge zadeve, ki neposredno vplivajo na položaj članov oziroma delavcev.

Sindikati družbe s ciljem zagotovitve pogojev za svoje delovanje, organiziranost in sodelovanje z vodstvom družbe sklene z upravo poseben pisni dogovor o pogojih za delovanje sindikata v družbi.

2. SINDIKAT DEJAVNOSTI NA OBMOČJU

34. člen

Sindikati družb lahko ustanovijo območne odbore SDE Slovenije.

Območni odbor je skupni posvetovalni organ ustanoviteljev območnega odbora za koordiniranje njihovih aktivnosti in oblika ter metoda dela sindikata delavcev posamezne dejavnosti. Sestavljajo ga sindikalni zaupniki sindikatov družb.

Območni odbor je zastopan s svojimi izvoljenimi predstavniki v organih območne organizacije ZSSS. Območni odbor voli predsednika odbora in po potrebi še sekretarja.

Območni odbor SDE Slovenije določi oblike in način svojega delovanja s pravili na podlagi statuta SDE Slovenije.

Naloge in pristojnosti območnega odbora so:

- obravnava in odloča o najpomembnejših vprašanjih s področja lastnega organiziranja in delovanja,
- usklajuje in koordinira izvajanje usmeritev in sklepov organov sindikata dejavnosti, ki so skupnega pomena za člane – delavce dejavnosti energetike na območju,
- zastopa člane sindikata pri uveljavljanju delovno-pravnih pravic,
- skrbi za celovito varstvo pravic in interesov delavcev ter za dvig splošne ravni sindikalnega varstva,
- ocenjuje položaj delavcev z vidika materialne in socialne varnosti ter na podlagi pobud in ugotovitev sprejema skupne dogovore in usmeritve za nadaljnje aktivnosti,
- uveljavlja interese članov, ki se urejajo v občini in v okviru območja,
- organizira sindikalno usposabljanje sindikalnih zaupnikov,
- voli predstavnike območnega odbora v organe območne organizacije ZSSS,
- sodeluje z drugimi območnimi odbori na območju in v območni organizaciji ZSSS pri usklajevanju in uresničevanju skupnih interesov.

Za delovanje območnega odbora so obvezujoči sklepi organov SDE Slovenije.

35. člen

Na območjih, kjer sindikati družb nimajo pogojev za ustanovitev območnega odbora ali za to med njimi ne obstaja interes, posamezni sindikati družb ali njihove sindikalne podružnice, ki delujejo izven kraja sedeža sindikata družbe, lahko neposredno delujejo v okviru območne organizacije ZSSS.

3. SINDIKAT DEJAVNOSTI (ORGANIZACIJA NA NIVOJU DRŽAVE)

36. člen

Organiziranost in delovanje SDE Slovenije na nivoju države temelji:

- na specifičnosti interesov in potreb članov posameznih dejavnosti energetike,
- na skupnih interesih in skupnem nastopanju SDE Slovenije z drugimi sindikati dejavnosti ter ZSSS ter s samostojnimi sindikati v Republiki Sloveniji, z državnimi in drugimi institucijami, združenji in organizacijami v Sloveniji.

Organiziranost in delovanje SDE Slovenije na nivoju države temelji na delovanju sindikatov družb in koordinacij dejavnosti in sicer:

- Koordinacije dejavnosti proizvodnje električne energije,
- Koordinacije dejavnosti distribucije in prodaje električne energije,
- Koordinacije drugih dejavnosti ter
- organov SDE Slovenije.

V SDE Slovenije se lahko ustanovijo koordinacije tudi za druge posamezne-specifične dejavnosti energetike, če za to obstajajo pogoji in potrebe.

37. člen

Organi SDE Slovenije so:

- kongres,
- konferenca,
- predsedstvo,
- koordinacije dejavnosti,
- statutarna komisija,
- nadzorni odbor.

KONGRES SDE SLOVENIJE

38. člen

Kongres SDE Slovenije je najvišji organ SDE Slovenije.

Kongres SDE Slovenije sestavljajo:

- predsednik SDE Slovenije,
- podpredsedniki SDE Slovenije,
- člani predsedstva SDE Slovenije,
- predsedniki sindikatov družb v SDE Slovenije,
- člani iz družb v posamezni koordinaciji dejavnosti po naslednjem ključu glede na število članov sindikata v družbah: od 150 do 250 – 1 (eden), od 251 do 350 – 2 (dva), od 351 do 450 – 3 (trije), od 451 do 550 – 4 (štirje), od 551 do 650 – 5 (pet), od 651 do 750 – 6 (šest), od 751 do 850 – 7 (sedem), od 851 do 950 – 8 (osem), itd.,
- predsednik Statutarne komisije SDE Slovenije,
- predsednik Nadzornega odbora SDE Slovenije.

Predsedstvo SDE Slovenije z ugotovitvenim sklepom določi število delegatov kongresa na podlagi podatkov števila članov zadnjega meseca pred sklicem kongresa. Navedena sestava kongresa je tudi volilno telo kongresa.

Delegat kongresa po funkciji lahko v primeru, ko zaradi opravičene odsotnosti ne morejo biti prisotni, s pisnim pooblastilom nadomešča njihov namestnik.

Na kongres so vabljeni tudi člani Statutarne komisije SDE Slovenije in člani Nadzornega odbora SDE Slovenije.

Kongres se skliče vsako peto leto. Skliče ga Predsedstvo SDE Slovenije, ki hkrati s sklepom o sklicu določi tudi program organizacijskih priprav in predlog dnevnega reda.

Kongres vodi delovno predsedstvo, v katerega vsaka koordinacija dejavnosti predlaga po enega člana. Član delovnega predsedstva kongresa ne sme biti član Predsedstva SDE Slovenije, Statutarne komisije SDE Slovenije ali Nadzornega odbora SDE Slovenije.

39. člen

Kongres se lahko skliče tudi predčasno:

- s sklepom Predsedstva SDE Slovenije, če oceni, da to narekujejo razmere v SDE Slovenije ali širše,
- na zahtevo ene ali več koordinacij dejavnosti,
- na zahtevo 1/3 sindikatov družb ali članov SDE Slovenije.

40. člen

Kongres SDE Slovenije:

- sprejema program SDE Slovenije in druge programske dokumente,
- obravnava in sprejema letna poročila o delu SDE Slovenije,
- sprejema poročilo o delu SDE Slovenije,
- sprejema poročilo nadzornega odbora,
- sprejema Statut SDE Slovenije in njegove spremembe in dopolnitve,
- voli predsednika, člane Nadzornega odbora SDE Slovenije in člane Statutarne komisije SDE Slovenije in verificira sestav Predsedstva SDE Slovenije,
- odloča o ustanovitvi, razdružitvi in ukinitvi SDE Slovenije in njegovi združitvi z drugimi sindikati dejavnosti in sindikati v Republiki Sloveniji ter širše,
- sprejema odločitev o oblikovanju namenskih skladov,
- obravnava in sprejema druge dokumente, ki mu jih predlaga Predsedstvo SDE Slovenije.

KONFERENCA SDE SLOVENIJE

41. člen

Konferenca SDE Slovenije je najvišji organ SDE Slovenije med dvema kongresoma. Sestava konference je enaka kot je sestava kongresa.

42. člen

Konferenca SDE Slovenije se praviloma sestaja enkrat letno.

Konferenca zlasti:

- določa na podlagi programskih dokumentov kongresa letne usmeritve dela SDE Slovenije,
- obravnava in sprejema letna poročila o delu SDE Slovenije,
- obravnava splošna in skupna gospodarsko razvojna vprašanja, ki zadevajo energetiko v Republiki Sloveniji in, ki so pomembna za ekonomski, socialni in materialni položaj članov,
- sprejema spremembe in dopolnitve programa in Statuta SDE Slovenije,
- opravlja nadomestne volitve med dvema kongresoma,
- sprejema operativni letni program delovanja in finančni načrt,
- obravnava vprašanja med sindikalnih odnosov v ZSSS in z drugimi sindikalnimi organizacijami v državi in tujini,
- odloča o vključitvi, izstopu sindikata iz Zveze svobodnih sindikatov Slovenije in drugih zvez in združenj, katerih član je SDE Slovenije,
- sprejema Pravilnik o finančno materialnem poslovanju SDE Slovenije,
- sprejema poslovnik o svojem delu,
- sprejema poročilo Nadzornega odbora SDE Slovenije,
- sprejema odločitev o oblikovanju namenskih skladov,

- obravnava in odloča o drugih vprašanih pomembnih za članstvo in SDE Slovenije, ki jih Konferenci SDE Slovenije predlaga Predsedstvo SDE Slovenije.

Konferenco SDE Slovenije vodi delovno predsedstvo, v katero vsaka koordinacija dejavnosti predlaga po enega člana. Član delovnega predsedstva konference ne sme biti član Predsedstva SDE Slovenije, Statutarne komisije SDE Slovenije ali Nadzornega odbora SDE Slovenije.

PRESEDSTVO SDE SLOVENIJE

43. člen

Predsedstvo SDE Slovenije je najvišji stalni organ SDE Slovenije med dvema konferencama.

Predsedstvo sestavljajo:

- predsednik SDE Slovenije,
- podpredsedniki SDE Slovenije,
- podpredsedniki koordinacij dejavnosti.

Predsedstvo je za svoje delo odgovorno Konferenci SDE Slovenije in Kongresu SDE Slovenije, posamezni člani pa, glede na zadolžitve, tudi predsedniku SDE Slovenije.

44. člen

Predsedstvo ima sledeče naloge in pristojnosti:

- usklajuje delovanje organizacij in organov SDE Slovenije pri izvajanju skupnih nalog,
- obravnava splošna in skupna vprašanja, ki zadevajo ekonomski, pravni in socialni položaj delavcev – članov sindikata in v zvezi z njimi sprejema ocene, stališča, sklepe, zahteve in druge ukrepe za delovanje organizacij ter organov SDE Slovenije,
- odloča o vprašanih pomembnih za sindikat in članstvo,
- sprejema skupne podlage za pripravo in sklepanje kolektivnih pogodb dejavnosti energetike ter odloča o njihovem sklepanju,
- oblikuje in sprejema stališča do predlogov tistih zakonov in predpisov in njihovih sprememb ter dopolnitev, ki neposredno zadevajo SDE Slovenije in vplivajo na položaj njegovih članov,
- daje pobude, predloge in zahteve Zvezi svobodnih sindikatov Slovenije oziroma njenim pristojnim organom za obravnavo tistih vprašanj, ki so skupnega pomena za članstvo,
- v državnih institucijah zastopa in uresničuje specifične interese članstva,
- razvija metode delovanja, ki omogočajo članstvu, organizacijam in vodstvom sindikata oblikovanje sindikalne politike, programa, sklepov in stališč v SDE Slovenije,
- sproža postopke pred ustavnim sodiščem,
- izvaja kadrovske in volilne postopke, s tem, da določa kandidatno listo za nosilce funkcij v SDE Slovenije, za nadzorni odbor in statutarno komisijo in kandidacijske ter volilne postopke za nosilne funkcije v ZSSS in predstavnike sindikata v organih ZSSS,
- sprejema pogodbo o profesionalnem/neprofesionalnem opravljanju funkcije predsednika SDE Slovenije,
- odloča o napovedi in izvedbi stavke delavcev dejavnosti energetike Republike Slovenije ter sprejema odločitve o drugih oblikah pritiska oziroma sindikalnega boja,

- sprejema usmeritve in programe izobraževanja in usposabljanja sindikalnih zaupnikov in drugih sindikalnih aktivistov,
- na podlagi predhodnih odločitev v sindikatih družb predlaga predlog Pravilnika o financiranju in finančno-materialnem poslovanju v SDE Slovenije,
- sprejema pravilnike in druge akte SDE Slovenije,
- organizira in vodi informativno dejavnost ter skrbi za stike z javnostjo,
- razvija solidarnost in vzajemnost med članstvom in organizacijami SDE Slovenije,
- odloča o obliki delovne in poslovne organiziranosti v Predsedstvu SDE Slovenije za uresničevanje programa in tekočih nalog SDE Slovenije,
- sklepa o sklicu Konference SDE Slovenije, pripravlja program organizacijskih priprav ter predlaga njen dnevni red,
- na osnovi dogovorjenih kriterijev določa plače in nagrade zaposlenim ter sindikalnim zaupnikom, ki zanj opravljajo strokovno ali pogodbeno delo.

KOORDINACIJA dejavnosti

45. člen

Koordinacija dejavnosti je najvišji organ sindikatov posamezne dejavnosti v okviru SDE Slovenije.

Koordinacijo dejavnosti sestavljajo:

- predsednik koordinacije dejavnosti,
- podpredsednik koordinacije dejavnosti,
- predsedniki sindikatov družb iz sestave koordinacij dejavnosti,
- člani iz sindikatov družb po naslednjem ključu, glede na število članov sindikata v družbah: od 150 do 250 – 1 (eden), od 251 do 350 – 2 (dva), od 351 do 450 – 3 (trije), od 451 do 550 – 4 (štirje), od 551 do 650 – 5 (pet), od 651 do 750 – 6 (šest), od 751 do 850 – 7 (sedem), od 851 do 950 – 8 (osem), itd.

Koordinacija dejavnosti deluje samostojno na podlagi lastnega programa in programskih usmeritev in temeljnih nalog SDE Slovenije.

Koordinacijo dejavnosti vodi, predstavlja in zastopa predsednik koordinacije dejavnosti, ki je po svoji funkciji tudi podpredsednik SDE Slovenije.

Operativni organ vsake koordinacije dejavnosti je Izvršni odbor koordinacije dejavnosti, ki vodi delo koordinacije dejavnosti.

Koordinacija dejavnosti ima poslovnik, s katerim določi organizacijo in način svojega dela in dela drugih teles v okviru sindikatov družb posameznih dejavnosti, ki jih povezuje.

46. člen

Naloge in pristojnosti koordinacije dejavnosti so:

- obravnava splošna in specifična vprašanja ekonomskega, pravnega ter socialnega položaja delavcev – članov sindikatov posamezne dejavnosti; v zvezi z njimi sprejema pobude, stališča in sklepe ter vodi akcije za njihovo uresničevanje,

- organizira in vodi pogajanja za sklepanje kolektivne pogodbe dejavnosti in je sopodpisnik te pogodbe,
- odloča o napovedi in izvedbi stavke posamezne dejavnosti ter sprejema odločitve o drugih oblik pritiska oziroma sindikalnega boja v dejavnosti,
- usmerja in usklajuje aktivnosti sindikatov družb, ko gre za uresničevanje specifičnih programskih in tekočih nalog ter jim zagotavlja strokovno in drugo pomoč,
- razvija oblike in metode delovanja, ki omogočajo sindikatom družb in njihovim organom oblikovanje programa, stališč in sklepov koordinacije dejavnosti,
- daje pobude in predloge Predsedstvu SDE Slovenije za obravnavo tistih vprašanj, ki so skupnega pomena za članstvo sindikatov dejavnosti,
- sodeluje pri oblikovanju skupno dogovorjene politike in programskih usmeritev ter temeljnih nalog SDE Slovenije,
- pripravlja in organizira izobraževanje in sindikalno usposabljanje članstva ter sindikalnih zaupnikov,
- v institucijah v državi zastopa specifične interese članstva,
- na podlagi programa mednarodnega delovanja SDE Slovenije sodeluje s sindikati enakih ali sorodnih dejavnosti v tujini,
- usmerja, organizira in vodi aktivnosti na področju kulture, oddiha in rekreacije,
- razvija solidarnost in vzajemnost med članstvom posamezne dejavnosti,
- voli predsednika koordinacije dejavnosti in podpredsednika koordinacije dejavnosti,
- sodeluje v volilnih postopkih za člane organov in nosilcev funkcij v sindikatu dejavnosti,
- spremlja aktivnosti v zvezi z izvajanjem sprejetih sklepov na področju evidence članstva in sindikalne članarine,
- obravnava druga aktualna vprašanja, ki so pomembna za članstvo posamezne dejavnosti.

47. člen

Izvršni odbor koordinacije dejavnosti sestavljajo:

- predsednik koordinacije dejavnosti
- podpredsednik koordinacije dejavnosti in
- predsedniki sindikatov družb.

PRESEDNIK SDE Slovenije

48. člen

Predsednik predstavlja in zastopa SDE Slovenije. Je odgovoren za sindikalno politiko in izvajanje programskih usmeritev, za materialno in finančno poslovanje SDE Slovenije in uresničevanje drugih dogovorjenih nalog ter sklepov organov SDE Slovenije.

Predsednik SDE Slovenije lahko opravlja funkcijo profesionalno ali neprofesionalno.

Predsednik SDE Slovenije je predsednik Predsedstva SDE Slovenije in je predlagatelj ter izvajalec finančnega načrta SDE Slovenije.

Predsednika SDE Slovenije v času njegove odsotnosti nadomešča eden izmed podpredsednikov SDE Slovenije, ki ga določi s pooblastilom predsednik SDE Slovenije.

PODPRESEDNIK SDE Slovenije

49. člen

SDE Slovenije ima enega ali več podpredsednikov, to so predsedniki koordinacij dejavnosti.

Podpredsednik SDE Slovenije je odgovoren za izvajanje skupno dogovorjenih nalog in sklepov organov SDE Slovenije.

Podpredsednik SDE Slovenije v okviru pooblastil predsednika SDE Slovenije predstavlja in zastopa SDE Slovenije.

STATUTARNA KOMISIJA

50. člen

Statutarna komisija:

- razlaga določbe Statuta SDE Slovenije in predlaga Kongresu SDE Slovenije in Konferenci SDE Slovenije potrebne spremembe in dopolnitve statuta,
- spremlja in presoja usklajenost izvedbenih aktov Predsedstva SDE Slovenije in pravil sindikatov družb z določili Statuta SDE Slovenije,
- preverja usklajenost Statuta SDE Slovenije s Statutom ZSSS,
- poroča Kongresu SDE Slovenije in Konferenci SDE Slovenije o svojem delu,
- opravlja druge naloge, povezane s Statutom SDE Slovenije.

Statutarna komisija šteje 5 (pet) članov. Komisija izmed svojih članov izvoli predsednika in njegovega namestnika.

Predsednik Statutarne komisije SDE Slovenije je vabljen na seje Predsedstva SDE Slovenije, ni pa član tega organa z glasovalno pravico.

NADZORNI ODBOR

51. člen

Nadzorni odbor:

- spremlja in nadzira finančno-materialno poslovanje SDE Slovenije,
- ugotavlja skladnost poslovanja z zakonskimi določili, pogodbami SDE Slovenije in sprejetimi akti SDE Slovenije ter predlaga ustreznim organom odpravo ugotovljenih nepravilnosti,
- nadzira zbiranje in porabo sindikalne članarine,
- nadzira odvajanje članarine v skladu s sprejetimi akti,
- kontrolira zaključni račun SDE Slovenije,
- nudi strokovno in drugo pomoč sindikatom družb,
- sodeluje pri pripravi pravilnikov in drugih aktov, ki urejajo financiranje in finančno-materialno poslovanje SDE Slovenije in ZSSS,
- seznanja Predsedstvo SDE Slovenije dvakrat letno o finančno-materialnem poslovanju,
- poroča o svojem delu in ugotovitvah Kongresu SDE Slovenije in Konferenci SDE Slovenije.

Predsednik Nadzornega odbora SDE Slovenije podpisuje pogodbo o profesionalnem opravljanju funkcije predsednika SDE Slovenije.

Nadzorni odbor šteje 5 (pet) članov. Nadzorni odbor izmed svojih članov izvoli predsednika in njegovega namestnika.

Predsednik Nadzornega odbora SDE Slovenije je vabljen na seje Predsedstva SDE Slovenije, ni pa član tega organa z glasovalno pravico.

V. ODNOSI IN SPREJEMANJE ODLOČITEV

52. člen

Medsebojni odnosi pri sprejemanju odločitev v vseh organizacijah in organih SDE Slovenije temeljijo na upoštevanju različnih mnenj, nasprotnih argumentov, demokratičnem usklajevanju različnih interesov in stališč, odgovornosti za predlaganje in sprejem odločitev, javnosti dela organov in teles, nadzoru članstva nad delom organov in pravočasnem medsebojnem obveščanju.

Odločitve v organih SDE Slovenije se sprejemajo z usklajevanjem interesov in sporazumevanjem.

Pri sprejemanju odločitev v vseh organih SDE Slovenije mora biti prisotna večina članov organov. Odločitev je sprejeta, če zanjo glasuje več kot polovica prisotnih članov organa, razen, če s statutarnimi akti ni drugače določeno.

Sindikati družb in organi SDE Slovenije določijo načine sprejemanja odločitev s pravili oziroma s poslovnikom.

Odločitve se sprejemajo z javnim glasovanjem, razen če statutarni akti ne določajo drugače. Organ mora pred sprejemom odločitve, ki je bistvenega pomena za člane, pridobiti njihovo mnenje (javna razprava, referendum ipd.).

Organi SDE Slovenije so dolžni obravnavati pobude članov in nanje odgovarjati. Pri obravnavanju pobud in predlogov je treba upoštevati načelo javnosti in odgovornosti.

VI. VOLITVE

Kandidiranje in volitve članov ter nosilcev funkcij v organih SDE Slovenije

53. člen

Kandidiranje in volitve članov ter nosilcev funkcij v organih SDE Slovenije temeljijo na naslednjih načelih:

- na načrtni, samostojni in javno vodeni kadrovski politiki,
- na znanju, sposobnosti in ugledu nosilcev voljenih in imenovanih funkcij,
- na oblikovanju odprtih kandidatnih list za nosilce funkcij in člane organov,
- na neposrednih ali posrednih tajnih volitvah nosilcev voljenih in imenovanih funkcij in članov organov,

- na odgovornosti organov za varstvo sindikalnih zaupnikov in drugih sindikalnih delavcev pri izražanju in uveljavljanju interesov članov ter izvajanju sindikalne politike.

54. člen

Evidentiranje članov in nosilcev funkcij organov SDE Slovenije :

- je javno,
- v evidentiranje so vključeni člani in organi,
- evidentira se lahko več možnih kandidatov kot jih bo izvoljenih,
- za nosilca funkcije koordinacije dejavnosti je lahko evidentiran le član iz iste koordinacije dejavnosti,
- vsako evidentiranje mora vsebovati obrazložitev predlagatelja in soglasje evidentiranega za sodelovanje v nadaljnjem kandidacijskem postopku.

55. člen

Pri kandidacijskih in volilnih postopkih v SDE Slovenije se upoštevajo naslednji kriteriji:

- članstvo v SDE Slovenije - kandidati za funkcije in člane organov v SDE Slovenije na vseh nivojih organiziranosti morajo biti več kot 1 leto člani v SDE Slovenije,
- ugled in zaupanje med člani sindikata,
- strokovnost in usposobljenost kandidata za prevzem predlagane funkcije,
- dosedanje vključevanje v aktivnosti in uveljavljanje interesov članov in SDE Slovenije,
- sprejemanje programa SDE Slovenije in temeljnega programa Zveze svobodnih sindikatov Slovenije ter izoblikovan osebni pogled na načine njunega uveljavljanja – uresničevanja,
- sposobnost zaznavanja in definiranja realnih problemov, organiziranja in vodenja demokratične razprave ter pripravljenost za sprejemanje argumentov in stališč drugih.

V kandidacijskem postopku organi SDE Slovenije, ki vodijo volilne postopke, zagotovijo:

- da bo ocenjeno, kateri izmed evidentiranih možnih kandidatov izpolnjuje merila za kandidiranje,
- da bodo sindikati družb seznanjeni z evidentiranimi kandidati za člane organov in nosilcev sindikalnih funkcij ter z njihovim dosedanjim delom; vsem evidentiranim kandidatom za nosilce sindikalnih funkcij morajo biti zagotovljene enake možnosti za njihovo osebno predstavitev.

56. člen

Predlog kandidatne liste za člane organov in nosilce funkcij SDE Slovenije določi organ, ki vodi volilne postopke.

Kandidatna lista se oblikuje na podlagi evidentiranih kandidatov.

Kandidiranje in volitve članov ter nosilcev funkcij v organih sindikata družbe

57. člen

Sindikalnega zaupnika izvolijo člani v sindikalnih podružnicah (skupinah) neposredno z javnim ali tajnim glasovanjem.

Tako izvoljeni sindikalni zaupniki tvorijo izvršni odbor sindikata družbe, ki izmed sebe v skladu s 27. členom tega statuta izvoli predsednika sindikata družbe.

Predsednika sindikata družbe lahko volijo vsi člani sindikata tudi na neposrednih tajnih volitvah. Postopki in način volitev predsednika sindikata družbe podrobneje določajo pravila sindikata družbe.

Način izvolitve in število članov izvršnega ter nadzornega odbora sindikata družbe določajo pravila sindikata družbe.

Volitve članov organov in nosilcev funkcij SDE Slovenije

58. člen

Volitve članov organov in nosilcev funkcij SDE Slovenije so tajne. Opravijo se na podlagi odprte ali zaprte kandidatne liste. Volitve so veljavne, če je glasovala več kot polovica članov volilnega telesa.

Kadar je volilno telo organ SDE Slovenije, so pri odprti kandidatni listi, s katere se voli več kandidatov, izvoljeni tisti kandidati, ki so dobili največ glasov, vendar pa najmanj tretjino glasov volilnega telesa.

Če dobi več kandidatov enako število glasov, je treba za te kandidate volitve ponoviti.

Če ni bilo izvoljeno potrebno število kandidatov, se volitve za neizvoljena mesta ponovijo. Pri ponovnih volitvah se lahko določi zaprta ali odprta kandidatna lista z manjšim številom kandidatov s kandidatne liste, ki niso dobili zadostnega števila glasov. Lahko pa se ponovi tudi postopek kandidiranja.

Pri odprti kandidatni listi, na kateri se voli samo en kandidat, je izvoljen tisti, ki je dobil največ glasov, vendar večino glasov volilnega telesa.

Če dobi več kandidatov enako število glasov, se volitve ponovijo.

Pri zaprti kandidatni listi so izvoljeni tisti kandidati, ki so dobili več kot polovico glasov tistih, ki so volili, vendar ne manj kot tretjino glasov volilnega telesa.

Če je za posamezno funkcijo na kandidatni listi samo en kandidat, je ta izvoljen, če je dobil več kot polovico glasov volilnega telesa.

59. člen

Mandat stalnih organov v SDE Slovenije je pet let.

Mandat nosilcev funkcij in članov organov je enak mandatu organa.

Nosilci funkcij in člani organov so lahko izvoljeni v isti organ večkrat zaporedoma.

V primeru, da ne opravlja svojega dela v skladu s Statutom SDE Slovenije in ostalimi akti ter veljavnimi sklepi SDE Slovenije oziroma deluje v nasprotju s strategijo SDE Slovenije se za nosilce funkcij in člane organov v SDE Slovenije uveljavi institut odvzema pristojnosti in razrešitev.

Postopek za razrešitev voljenih članov na funkcijah v organih SDE Slovenije:

- vsaj 1/3 volivcev, potrebnih za izvolitev funkcionarja v posamezne organe SDE Slovenije, mora podati pisno izjavo, potrjeno z njihovimi podpisi, da predlagajo razrešitev funkcionarja na funkcijo v organu SDE Slovenije,
- pisno izjavo o nezaupnici s podpisi volivcev mora na sedež SDE Slovenije poslati nosilec izjave,
- po poslani pisni izjavi, za katero so izpolnjeni pogoji iz prve alineje tega odstavka, Predsedstvo SDE Slovenije pozove ustrezen organ, naj skliče svoje člane, kjer se glasuje o nezaupnici funkcionarja. V kolikor od vseh članov volilnega telesa za določeno funkcijo v organih SDE Slovenije več kot polovico vseh članov glasuje za nezaupnico, je funkcionar v določenem organu razrešen s funkcije in se na njegovo mesto izvedejo nadomestne volitve,
- glasovanje o zaupnici je lahko javno ali tajno, način glasovanja predlaga nosilec pisne izjave, ki je predlagal razrešitev funkcionarja na funkciji v organu SDE Slovenije, potrdijo pa ga člani organa SDE Slovenije, ki lahko glasujejo o nezaupnici, neposredno pred glasovanjem,
- v kolikor je na glasovanju o zaupnici Predsednika SDE Slovenije prišlo do njegove razrešitve, funkcijo predsednika SDE Slovenije do izvolitve novega predsednika podpredsedniki SDE Slovenije,
- v kolikor je na glasovanju o zaupnici predsednika posamezne koordinacije dejavnosti v SDE Slovenije prišlo do njegove razrešitve, funkcijo predsednika koordinacije do izvolitve novega predsednika opravlja podpredsednik koordinacije,
- v kolikor je na glasovanju o zaupnici predsednika nadzornega odbora ali statutarne komisije v SDE Slovenije prišlo do njegove razrešitve, funkcijo predsednika do izvolitve novega opravlja njegov namestnik.

Za vsakega funkcionarja, ki je bil izvoljen na katerokoli funkcijo v organe SDE Slovenije, se lahko v njegovem mandatu glasuje o nezaupnici največ dvakrat. Med dvema glasovanjema o nezaupnici mora preteči vsaj šest mesecev.

Nadomestne volitve za člane in nosilce funkcij v organih SDE Slovenije se opravijo po enakem postopku kot redne volitve.

VII. OBLIKE SINDIKALNEGA BOJA

60. člen

V primeru spora z delodajalcem ali organi oblasti o pravicah in obveznostih, ki se nanašajo na materialni, socialni in pravni položaj članov ali na določene druge specifične interese, ki jih varuje in uveljavlja SDE Slovenije, lahko SDE Slovenije organizira vse oblike sindikalnega boja, zlasti pa:

- poziv na razgovore in pogajanja,
- javni protest,
- zbiranje podpisov,
- stavko.

STAVKA

61. člen

Stavka je organizirana prekinitiv delo za uresničevanje ekonomskih in socialnih pravic ter interesov in ciljev iz dela.

Stavka se organizira in izvede skladno z zakonom.

Stavka se lahko organizira in izvede na nivoju:

- družbe ali v njenem posameznem delu,
- koordinacije dejavnosti ali njenem delu,
- SDE Slovenije.

VIII. FINANCIRANJE IN FINANČNO-MATERIALNO POSLOVANJE

62. člen

SDE Slovenije financira svojo dejavnost po načelu samo financiranja s članarino in drugimi prihodki. Sredstva, zbrana s članarino, so last organizacij SDE Slovenije.

63. člen

Višino sindikalne članarine določi Kongres SDE Slovenije, med kongresoma pa Konferenca SDE Slovenije po predhodni razpravi med člani sindikata. Članarina se plačuje od bruto plače ali drugih prejemkov v sindikatu družbe, v katerem je član organizacijsko povezan.

64. člen

Sredstva zbrane članarine so namenjena za financiranje programa dela in delovanja organizacij ter organov SDE Slovenije in ZSSS.

Osnovno delitveno razmerje članarine za posamezni nivo sindikalne organiziranosti temelji na Pravilniku o financiranju in finančno-materialnem poslovanju SDE Slovenije.

65. člen

V SDE Slovenije se v izjemnih in nepredvidljivih dogodkih poleg načela sofinanciranja uveljavlja tudi načelo solidarnosti in vzajemnosti.

66. člen

Kongres SDE Slovenije, Konferenca SDE Slovenije ali sindikati družb lahko na podlagi dodatno sprejetega programa ali projekta, po predhodni razpravi med člani, določijo višjo članarino od dogovorjene po določenih Pravilnika o financiranju in finančno-materialnem poslovanju SDE Slovenije.

67. člen

SDE Slovenije lahko za uresničevanje svojih nalog ustanovi namenske sklade.

Sklep o tem sprejme Kongres SDE Slovenije ali Konferenca SDE Slovenije po predhodni obravnavi v sindikatih družb in drugih oblikah organiziranja SDE Slovenije.

Sklep vsebuje naziv skladov, njihov namen, vir sredstev, pravila za uporabo in njihove organe upravljanja ter nadzora.

68. člen

SDE Slovenije vodi finančno-materialno poslovanje v skladu z veljavnimi finančnimi predpisi in Pravilnikom o financiranju in finančno-materialnem poslovanju SDE Slovenije.

Strokovna in administrativno-tehnična dela v zvezi s finančno-materialnim poslovanjem se zagotovijo v okviru lastne, pogodbene ali skupne finančne službe z drugimi sindikati.

69. člen

Konferenca SDE Slovenije najmanj enkrat letno obravnava poročilo nadzornega odbora o poslovanju SDE Slovenije.

Člani sindikata družbe na članskem sestanku najmanj enkrat letno obravnavajo poročilo nadzornega odbora o poslovanju sindikata družbe.

70. člen

Podrobnejša določila o načelih financiranja in porabi sredstev članarine v organih in organizacijah SDE Slovenije, višini članarine, načinu plačevanja in obračunavanja članarine, zbiranju, delitvi in namembnosti sredstev članarine, sestavi finančnih načrtov organizacij in organov SDE Slovenije, nalogah odredbodajalca, oblikovanju namenskih skladov ter upravljanju s premočninami in nepremičninami, se opredelijo v Pravilniku o financiranju in finančno-materialnem poslovanju SDE Slovenije.

IX. OBVEŠČANJE

71. člen

SDE Slovenije oziroma njegovi organi so dolžni pravočasno informirati svoje članstvo o svojih aktivnostih, sklepih, stališčih in akcijah, ki jih vodijo in o rezultatih svojega delovanja.

Obveščanje se uresničuje preko predsednikov sindikatov družb, s pisnimi in elektronskimi obvestili, v glasilu Delavska enotnost in na spletni strani SDE Slovenije.

Predsedstvo SDE Slovenije lahko izdaja tudi lastno glasilo.

X. ARBITRAŽA

72. člen

Medsebojni spori v SDE Slovenije se rešujejo s sporazumevanjem in dogovarjanjem. Če spora ni mogoče rešiti po mirni poti, o njem odloči arbitražna.

Vsak sindikat družbe in Konferenca SDE Slovenije imenujejo na listo arbitrov po enega člana, ki sodeluje v posameznih arbitražah. V sestavi arbitraže mora biti tudi po en predstavnik strani, ki je v sporu.

Člane arbitraže imenuje predsednik SDE Slovenije z liste članov arbitraže razen, če je sam stranka v sporni zadevi. V tem primeru imenuje člane arbitraže Predsedstvo SDE Slovenije. Predlog za uvedbo arbitražnega postopka lahko da sindikat družbe, koordinacija dejavnosti, Predsedstvo SDE Slovenije ali nadzorni odbor.

73. člen

Arbitraža se lahko uvede za razreševanje sporov o vprašanjih:

- izvajanja statuta, programa in drugih aktov SDE Slovenije,
- kompetenčnih sporov znotraj SDE Slovenije ter finančnih vprašanj,
- usklajenosti pravil sindikata družbe in drugih aktov.

74. člen

Vsaka stran, ki je udeležena v arbitražnem postopku, lahko izpodbija odločitev arbitraže na Konferenci SDE Slovenije ali Kongresu SDE Slovenije. Odločitev konference ali kongresa je dokončna.

75. člen

Postopek reševanja sporov z arbitražo ureja pravilnik, ki ga sprejme Kongres SDE Slovenije ali Konferenca SDE Slovenije.

XI. ZNAKI IN ODLIČJA

76. člen

SDE Slovenije ima svoj znak in zastavo.

Znak predstavljajo velike tiskane črke v obliki stilizirane štiribarvne kratice »SDE«, pri čemer je črka »S« rdeče barve, črka »D« je rumene barve s poudarjeno črno obrobo, črka »E« pa je v zeleni barvi.

Zastava je rumene, črne, rdeče in zelene barve, ki si sledijo v enakem razmerju. V gornjem levem kotu zastave je napis »Sindikat delavcev dejavnosti energetike Slovenije«. Znak Zveze svobodnih sindikatov Slovenije je v desnem kotu zastave.

Razmerje med širino in dolžino zastave je ena proti dve.

77. člen

SDE Slovenije podeljuje zaslužnim organizacijam sindikata družb in drugim oblikam organiziranja sindikata, članom sindikata dejavnosti, članom organov, delovnih teles sindikata, priznanja za njihov prispevek k uveljavljanju in uresničevanju vloge ter nalog SDE Slovenije.

Razpis in pogoje za dodelitev priznanj določi Komisija za odličja pri SDE Slovenije, ki pripravi predlog Predsedstvu SDE Slovenije, ki ga sprejme.

Priznanja se podelijo praviloma na Kongresu SDE Slovenije ali na Konferenci SDE Slovenije.

Predsedstvo SDE Slovenije uredi vrsto priznanj ter postopek njihovega podeljevanja s posebnim pravilnikom.

XII. PRAVNA OSEBA

78. člen

SDE Slovenije, sindikati družb in druge stalne oblike sindikalne organiziranosti znotraj SDE Slovenije so pravne osebe in samostojni nosilci pravic in obveznosti.

Določene pravice pravne osebe lahko po pooblastilu opravljajo tudi posamezne organizacijske oblike znotraj sindikatov družb in sindikata dejavnosti, kar opredelijo sindikati družb s »pravili sindikata družbe«, Predsedstvo SDE Slovenije pa s posebnim sklepom za druge organizacijske oblike znotraj SDE Slovenije.

79. člen

SDE Slovenije, sindikat družbe in druge pravne osebe SDE Slovenije imajo svoj žig in transakcijski račun.

Žig je okrogle oblike, premera 35 mm, z naslednjo vsebino:

- »SINDIKAT DELAVCEV DEJAVNOSTI ENERGETIKE SLOVENIJE – ZSSS«,
- naziv organizacije oziroma organa ter kraj sedeža organizacije oziroma organa,
- v sredini žiga je znak SDE Slovenije.

XIII. STROKOVNA SLUŽBA

80. člen

Za opravljanje strokovnih, administrativnih in drugih del ter nalog SDE Slovenije ustanovijo sindikat dejavnosti in sindikati družb ter druge oblike organiziranja SDE Slovenije lastno strokovno službo ali pa skupno strokovno službo skupaj z drugimi samostojnimi sindikati.

Odločitev o strokovni službi sprejme Predsedstvo SDE Slovenije

Organiziranost strokovne službe in medsebojne odnose uredijo ustanovitelji s posebnim aktom.

XIV. PRAVNA POMOČ

81. člen

SDE Slovenije lahko samostojno ali skupaj z območnimi organizacijami ZSSS ter z drugimi samostojnimi sindikati ustanavlja službe pravne pomoči, ki zagotavljajo članom brezplačno pravno pomoč pri varstvu njihovih pravic, ki izhajajo iz dela in delovnega razmerja.

XV. POVEZOVANJE, ZDRUŽEVANJE, RAZDRUŽITEV

82. člen

SDE Slovenije se v skladu z interesi članstva povezuje s sorodnimi sindikati v državi.

Pobudo za združitev, razdružitvev ali ukinitvev SDE Slovenije lahko da najmanj 10% članov in sicer koordinacije dejavnosti, Konferenca SDE Slovenije ali Kongres SDE Slovenije.

Razdružitvev je možna samo ob koncu koledarskega leta in po izteku najmanj šestmesečne napovedi razdružitve. V tem primeru morajo vse organizacijske strukture SDE Slovenije do razdružitve oz. izstopa poravnati vse svoje organizacijske in statutarne obveznosti.

XVI. MEDNARODNO SODELOVANJE

83. člen

SDE Slovenije bo v mednarodnem sindikalnem gibanju zlasti s sorodnimi sindikati drugih držav in držav Evrope razvijal in krepil sindikalno povezanost in sodelovanje v prid skupnega urejanja in izboljševanja ekonomskega in socialnega položaja delavcev ter varstva njihovih pravic.

Način dela mednarodnega sodelovanja se opredeli s poslovníkom.

XVII. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

84. člen

Statut SDE Slovenije ter njegove spremembe in dopolnitve sprejema Kongres SDE Slovenije. Statut SDE Slovenije oziroma njegove spremembe in dopolnitve začnejo veljati z dnem sprejema.

Med dvema kongresoma sprejema Statut SDE Slovenije in njegove spremembe in dopolnitve Konferenca SDE Slovenije.

85. člen

Statut SDE Slovenije razlaga Statutarna komisija SDE Slovenije.

86. člen

Spremembe in dopolnitve tega statuta so bile sprejete na Konferenci SDE Slovenije dne **17. 11. 2017** in začnejo veljati z datumom sprejema razen v poglavjih:

- IV- ORGANIZIRANOST IN DELOVANJE SDE SLOVENIJE,
- VI- VOLITVE.

Členi statuta v poglavju ORGANIZIRANOST IN DELOVANJE SDE SLOVENIJE se upoštevajo pri pripravi volilnih postopkov za izvedbo VI. Kongresa SDE Slovenije v letu 2018 in začnejo veljati po izvedbi VI. Kongresa SDE Slovenije v letu 2018.

Členi statuta v poglavju VOLITVE začnejo veljati v času izvedbe kandidacijskih in volilnih postopkov za izvedbo VI. Kongresa SDE Slovenije v letu 2018.

Spremembe in dopolnitve tega statuta so bile sprejete na Konferenci SDE Slovenije dne **10.11.2022** in začnejo veljati z datumom sprejema.

Predsednik SDE Slovenije

Branko SEVČNIKAR

